

HƯỚNG DẪN HOẠT ĐỘNG CHUYÊN MÔN BỘ MÔN VẬT LÝ CẤP THPT, NĂM HỌC 2019-2020

Căn cứ Công văn số 3828/SGDĐT-GDPT ngày 04/9/2019 của Sở GDĐT Hà Nội về việc hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ năm học 2019 - 2020 cấp THPT, đề nghị các trường THPT trên địa bàn thành phố Hà Nội thực hiện các hoạt động chuyên môn cụ thể như sau:

1. Thực hiện qui chế chuyên môn.

Trên cơ sở đảm bảo chuẩn kiến thức, kỹ năng và thái độ của cấp học trong chương trình giáo dục phổ thông, các đơn vị cần chủ động xây dựng và thực hiện kế hoạch giáo dục định hướng phát triển năng lực học sinh theo hướng tinh giản để tăng cường kỹ năng vận dụng kiến thức, phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường và khả năng học tập của học sinh, đảm bảo đủ thời lượng dành cho luyện tập, ôn tập, thí nghiệm, thực hành, tổ chức hoạt động trải nghiệm sáng tạo và kiểm tra định kỳ. Trên cơ sở kế hoạch dạy học của các tổ/nhóm chuyên môn, các đơn vị xây dựng kế hoạch giáo dục là căn cứ để kiểm tra, giám sát quá trình dạy học. Thực hiện đúng qui định số đầu điểm tối thiểu môn học.

Tổ/nhóm chuyên môn, giáo viên có thể thiết kế tiến trình dạy học cụ thể cho mỗi chủ đề mà không nhất thiết phải theo bài/tiết trong sách giáo khoa. Mỗi chủ đề có thể được thực hiện ở nhiều tiết học, mỗi tiết có thể chỉ thực hiện một hoặc một số bước trong tiến trình sư phạm của bài học. Các nhiệm vụ học tập có thể được thực hiện ở trong hoặc ngoài giờ trên lớp. Ngoài việc tổ chức cho học sinh thực hiện các nhiệm vụ học tập ở trên lớp, cần chú trọng giao nhiệm vụ học tập cho học sinh ở ngoài lớp học và ở nhà. Mỗi tổ, nhóm chuyên môn xây dựng ít nhất một chủ đề dạy học /khối lớp/học kì.

2. Thực hiện đổi mới phương pháp dạy học

Tiếp tục đổi mới phương pháp dạy học nhằm phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo, rèn luyện phương pháp tự học và vận dụng kiến thức, kỹ năng của học. Đẩy mạnh việc vận dụng dạy học giải quyết vấn đề; các phương pháp thực hành; dạy học theo dự án trong các môn học; tích cực ứng dụng công nghệ thông tin phù hợp với nội dung bài học; tập trung dạy cách học, cách nghĩ; bảo đảm cân đối giữa trang bị kiến thức, rèn luyện kỹ năng và định hướng thái độ, hành vi cho học sinh; chú ý việc tổ chức dạy học phân hoá phù hợp các đối tượng học sinh khác nhau; khắc phục lối truyền thụ áp đặt một chiều, ghi nhớ máy móc.

3. Đổi mới hình thức tổ chức dạy học

Chú trọng rèn luyện cho học sinh phương pháp tự học, tự nghiên cứu sách giáo khoa để tiếp nhận và vận dụng kiến thức mới thông qua giải quyết nhiệm vụ học tập đặt ra trong bài học; dành nhiều thời gian trên lớp cho học sinh luyện tập, thực hành, trình bày, thảo luận, bảo vệ kết quả học tập của mình; giáo viên tổng hợp, nhận xét, đánh giá, kết luận để học sinh tiếp nhận và vận dụng.

Xây dựng kế hoạch bài học theo hướng tăng cường, phát huy tính chủ động, tích cực, tự học của học sinh thông qua việc thiết kế tiến trình dạy học thành các hoạt động học để thực hiện cả ở trên lớp và ngoài lớp học; tiếp tục quán triệt tinh thần giáo dục tích hợp khoa học - công nghệ - kỹ thuật - toán (Science - Technology - Engineering – Mathematic: STEM)

4. Đổi mới kiểm tra và đánh giá

- Tổ chức chặt chẽ, nghiêm túc, đúng quy chế ở tất cả các khâu ra đề, coi, chấm và nhận xét, đánh giá học sinh trong việc thi và kiểm tra; đảm bảo thực chất, khách quan, trung thực, công bằng, đánh giá đúng năng lực và sự tiến bộ của học sinh.

- Chú trọng đánh giá thường xuyên đối với tất cả học sinh: đánh giá qua các hoạt động trên lớp; đánh giá qua hồ sơ học tập, vở học tập; đánh giá qua việc học sinh báo cáo kết quả thực hiện một dự án học tập, nghiên cứu khoa học, kỹ thuật, báo cáo kết quả thực hành, thí nghiệm; đánh giá qua bài thuyết trình (bài viết, bài trình chiếu, video clip,...) về kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập. Giáo viên có thể sử dụng các hình thức đánh giá nói trên thay cho các bài kiểm tra hiện hành.

- Kết hợp đánh giá trong quá trình dạy học, giáo dục và đánh giá tổng kết cuối kỳ, cuối năm học; đánh giá của giáo viên với tự đánh giá và nhận xét, góp ý lẫn nhau của học sinh, đánh giá của cha mẹ học sinh và cộng đồng. Khi chấm bài kiểm tra phải có phần nhận xét, hướng dẫn, sửa sai, động viên sự cố gắng, tiến bộ của học sinh.

- Thực hiện nghiêm túc việc xây dựng đề kiểm tra cuối học kì, cuối năm học theo ma trận và viết câu hỏi phục vụ ma trận đề. Đề kiểm tra bao gồm các câu hỏi, bài tập (tự luận hoặc trắc nghiệm) theo 4 mức độ yêu cầu:

 Nhận biết (nhắc lại hoặc mô tả đúng kiến thức, kỹ năng đã học);

 Thông hiểu (diễn đạt đúng kiến thức hoặc mô tả đúng kỹ năng đã học bằng ngôn ngữ theo cách của riêng mình, phân tích, giải thích, so sánh, áp dụng trực tiếp kiến thức, kỹ năng đã biết để giải quyết các tình huống, vấn đề trong học tập);

 Vận dụng (kết nối và sắp xếp lại các kiến thức, kỹ năng đã học để giải quyết thành công tình huống, vấn đề tương tự tình huống, vấn đề đã học);

 Vận dụng cao (vận dụng được các kiến thức, kỹ năng để giải quyết các tình huống, vấn đề mới, không giống với những tình huống, vấn đề đã được hướng dẫn; đưa ra những phân hội hợp lý trước một tình huống, vấn đề mới trong học tập hoặc trong cuộc sống).

- Tăng cường tổ chức hoạt động đề xuất và lựa chọn, hoàn thiện các câu hỏi, bài tập kiểm tra theo định hướng phát triển năng lực để bổ sung cho thư viện câu hỏi của trường. Giáo viên và học sinh tích cực tham gia các hoạt động chuyên môn trên trang mạng "Trường học kết nối" về xây dựng các chuyên đề dạy học tích hợp, liên môn.

- Tăng cường xây dựng nguồn học liệu mở (thư viện học liệu) về câu hỏi, bài tập, đề thi, kế hoạch bài học, tài liệu tham khảo có chất lượng trên website của Bộ (tại địa chỉ <http://truonghocketnoi.edu.vn>) Sở GDĐT và trường học.

5. Các kỳ thi với học sinh.

* **Đối với lớp 10 và 11:** khuyến khích các trường (hoặc cụm trường) tổ chức thi Olympic nhằm phát hiện những học sinh giỏi.

* **Thi HSG thành phố, HSGQG:** 03/10; thi chọn Đội tuyển Thành phố vào 22/10. Các trường cần chú ý tổ chức ôn luyện kiến thức lớp 10, 11 cho học sinh giỏi để các em có kiến thức sâu và rộng để tham gia các kỳ thi HSG thành phố, thi chọn vào đội tuyển thành phố tham gia thi HSG quốc gia.

* **Kì thi THPTQG:** tổ chức dạy học và tiến hành ôn tập theo đúng nội dung và phạm vi chương trình: Chuẩn kiến thức kỹ năng dành cho Tốt nghiệp THPT; chuyên đề nâng cao kiến thức cho thi tuyển sinh CĐ, ĐH.

6. Hoạt động bồi dưỡng năng lực chuyên môn

a. Các chuyên đề:

- Thảo luận các chủ đề để phục vụ cho việc dạy học tự chọn.
- Sáng tạo và cải tiến các thiết bị dạy học. Khai thác phần mềm máy tính nhằm hỗ trợ công tác dạy và học.
- Dạy làm nổi bật đặc trưng bộ môn và rèn luyện phương pháp tư duy.
- Rèn luyện kỹ năng theo hướng: Cơ bản + hiểu + vận dụng + vận dụng sáng tạo và trình bày rõ ràng mạch lạc.

b. Sinh hoạt chuyên môn của trường, cụm trường

- Theo tinh thần đổi mới dựa trên nghiên cứu bài học: tập trung vào hoạt động học của học sinh và đưa ra các nhận xét tích cực).
- Nâng cao chất lượng chuyên môn, chú ý thống nhất nội dung kiến thức và phương pháp giảng dạy phù hợp với qui định của chương trình. Nâng cao chất lượng dự giờ (*nên tập trung vào những bài khó trong chương trình và chủ đề tự chọn*).

- Mỗi lần họp tổ, nhóm nên có ít nhất 01 chủ đề do một người trình bày rồi thảo luận. Chủ đề nên gắn liền với nội dung chương trình giảng dạy, liên quan đến các tình huống sư phạm cụ thể.

c. Bồi dưỡng chuyên môn:

Các đơn vị lập danh sách các giáo viên bộ môn đăng kí các chuyên đề tự chọn để tham gia một cách hiệu quả chương trình bồi dưỡng của Sở

- Mỗi học kỳ, mỗi trường thực hiện 01 chuyên đề. Trong năm học, mỗi cụm trường thực hiện 01 chuyên đề cho toàn cụm.

Trên đây là một số định hướng chính, các Ông (Bà) Tổ trưởng bộ môn căn cứ vào các văn bản qui định, hướng dẫn của Bộ, Sở và tình hình thực tế ở trường để xây dựng Kế hoạch công tác bộ môn.
